

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 3P/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5824200003
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Kurjaková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2024:5824200003.5

Uznesenie

Okresný súd Námestovo vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.X.XXXX, mal. dieťa zast. kolíznym opatrovníkom Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30794536, mal. dieťa bytom u matky, dieťa rodičov: matky - C. D. B., nar. X.X.XXXX, bytom E. F. XXX, právne zastúpená: JUDr. Marta Bojo Vevurková, advokát so sídlom Mieru 312/13, Námestovo a otca - G. B., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XX/X, H., v konaní o návrhu otca na zmenu úpravy styku s maloletou, takto

rozhodol:

I. Súd u k l a d á rodičom mal. dieťaťa, a to matke: C. D. B., nar. XX.XX.XXXX a otcovi – G. B., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie v podobe povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu v zariadení Centra pre deti a rodiny TENENET o.z, so sídlom Oravská 4, Senec, a to v rozsahu 30 hodín.

odôvodnenie:

1. Na tunajšom súde pod sp. zn. 3P/1/2024 prebieha konanie, ktoré začalo na základe návrhu otca doručeného súdu dňa 29.12.2023 o zmenu úpravy styku s maloletou dcérou. V konaní sa uskutočnilo prvé informatívne stretnutie dňa 12.2.2024, na ktorom rodičia uzatvorili ohľadne stretávania sa otca s dcérou rodičovskú dohodu, ktorá mala byť pôvodne schválená súdom na nariadenom pojednávaní dňa 29.2.2024.

2. Na nariadenom pojednávaní dňa 29.2.2024 však k schváleniu rodičovskej dohody v znení dohodnutom na prvom informatívnom stretnutí rodičov nedošlo, a to z dôvodu incidentu zo dňa 24.2.2024 v dôsledku ktorého mala matka zmeniť svoj názor na stretávanie sa otca s dcérou a nesúhlasila so schválením rodičovskej dohody uzavretej na prvom informatívnom rodičovskom stretnutí.

3. Na nariadenom pojednávaní sa tak súd pokúsil o mediáciu medzi rodičmi výsledkom čoho bolo, že sa rodičia dočasne dohodli na predbežnej úprave styku otca s dcérou, a to v nižšie uvedenom rozsahu s tým, že ďalšie pojednávanie vo veci bolo nariadené na deň 16.5.2024 za účelom poskytnutia lehoty rodičom maloletej na realizáciu predbežnej dohody o úprave styku otca s maloletou dcérou.

4. Predbežná úprava styku dohodnutá na pojednávaní dňa 29.2.2024 by sa mala realizovať nasledovne:

- 16.03.2024 (v sobotu) od 08:30 do 12:30 hod. mieste bydliska maloletého dieťaťa v E. F., mimo rodinného domu sestry otca pani I. B., následne od 16:00 hod. do 18:30 hod. v rámci okresu J..
- 17.03.2024 (v nedeľu) od 08:30 do 12:30 hod. mieste bydliska maloletého dieťaťa v E. F., mimo rodinného domu sestry otca pani I. B., následne od 16:00 hod. do 18:30 hod. v rámci okresu J..
- 13.04.2024 (v sobotu) od 08:30 do 12:30 hod. mieste bydliska maloletého dieťaťa v E. F., mimo rodinného domu sestry otca pani I. B., následne od 16:00 hod. do 18:30 hod. v rámci okresu J..
- 14.04.2024 (v nedeľu) od 08:30 do 12:30 hod. mieste bydliska maloletého dieťaťa v E. F., mimo rodinného domu sestry otca pani I. B., následne od 16:00 hod. do 18:30 hod. v rámci okresu J..

- 27.04.2024 (v sobotu) od 08:30 do 12:30 hod. mieste bydliska maloletého dieťaťa v E. F., mimo rodinného domu sestry otca pani I. B., následne od 16:00 hod. do 18:30 hod. v rámci okresu J..
- 28.04.2024 (v nedeľu) od 08:30 do 12:30 hod. mieste bydliska maloletého dieťaťa v E. F., mimo rodinného domu sestry otca pani I. B., následne od 16:00 hod. do 18:30 hod. v rámci okresu J..
- 11.05.2024 (v sobotu) od 08:30 do 12:30 hod. mieste bydliska maloletého dieťaťa v E. F., mimo rodinného domu sestry otca pani I. B., následne od 16:00 hod. do 18:30 hod. v rámci okresu J..
- 12.05.2024 (v nedeľu) od 08:30 do 12:30 hod. mieste bydliska maloletého dieťaťa v E. F., mimo rodinného domu sestry otca pani I. B., následne od 16:00 hod. do 18:30 hod. v rámci okresu J..

5. Dňa 25.03.2024 (čl. 40) v spojení s podaním doručeným súdu dňa 28.3.2024 (čl.52) kolízny opatrovník maloletej súdu doručil podanie v ktorom uviedol, že ho obaja rodičia maloletej kontaktovali, pričom matka maloletej počas telefonického kontaktu uviedla, že otec maloletej nie je schopný plnohodnotne zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletú. Maloletú mal údajne po realizovanom styku dňa 17.03.2024 odovzdať matke pomočenú. Maloletá sa pomohla aj počas nočného spánku a následne aj v predškolskom zariadení. Otec maloletej počas telefonického kontaktu s kolíznym opatrovníkom uviedol, že maloletú má rád, chce sa v určitej miere podieľať na osobnej starostlivosti o maloletú, avšak od matky nedostáva potrebné informácie o dcére. Má pocit, že matka sa o ňom pred maloletou nevyjadruje pozitívne. Kolízny opatrovník uviedol, že v rámci sociálneho poradenstva boli rodičia dieťaťa edukovaní, že rodičovské práva a povinnosti zostávajú rovnaké obom rodičom, aj keď nežijú v spoločnej domácnosti, nakoľko nedošlo k obmedzeniu rodičovských práv a povinnosti rozhodnutím súdu. Ďalej boli rodičia vedení k zlepšeniu komunikácie avšak vnímajú, že medzi rodičmi je narušená komunikácia, rodičia nedokážu spolu komunikovať, čím nepriamo zaťažujú maloletú do vzájomných narušených vzťahoch a takéto ich správanie môže mať negatívny vplyv na vývin maloletého dieťaťa. Z uvedeného dôvodu dávajú súdu na zváženie nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd ešte pred vytyčeným pojednávaním dňa 16.05.2024 nariadil výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti rodičov podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu, ktoré by bolo vykonávané v Centre pre deti a rodiny Tenenet, o.z. so sídlom Oravská 4, Senec, a to v rozsahu 30 hodín. Ako súčasť predmetného podania kolízny opatrovník súdu doložil aj SMS komunikáciu medzi rodičmi, ktorá sa nachádza na čl. 41/2 až 45 spisu.

6. Dňa 19.4.2024 zároveň otec maloletej doručil súdu e-mailové podanie, v ktorom uvádza, že má za to, že jeho komunikácia s matkou maloletej je viac ako ťažká. On sa snaží s matkou maloletej komunikovať slušne. Vždy ju 24 hodín pred stretnutím s maloletou matku žiada o informáciu, či nič nebráni stretnutiu. Odpoveď mu nikdy nepríde, pričom on cestuje za dcérou aj 1000 km jeden smer, 1000 naspäť. Práve z tohto dôvodu je pre neho táto informácia dôležitá. Keď matku žiada o informáciu o prípadných alergénoch, tak na túto žiadosť znova nereaguje a neodpovedá. Má za to, že táto informácia je nesmierne dôležitá. Ďalej matka maloletej ho má v prítomnosti dcéry označovať ako zlodeja a klamára. On pred maloletou A. nespomína nič nevhodné a jej matku nazýva "maminka". Matka maloletej ho však pravidelne uráža, píše mu, že je pedofila psychopat. Otec súdu zároveň doložil aj SMS komunikáciu s matkou maloletej. Tak táto SMS komunikácia ako aj SMS komunikácia medzi rodičmi doložená kolíznym opatrovníkom sa nachádza v spise, a to na čl. 56-64, pričom na obsah oboch súd týmto zľadom na ich obsiahlosť odkazuje.

7. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak

8. Inštitút neodkladných opatrení vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je upravený v ustanoveniach § 360 až 369 Civilného mimosporového poriadku, ktoré predstavujú výnimky zo všeobecnej právnej úpravy podľa Civilného sporového poriadku.

9. Podľa čl. 4 Civilného mimosporového poriadku, ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme.

10. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (1) Neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

11. Podľa 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Civilného sporového poriadku, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia prvej inštancie.

13. Neodkladné opatrenie je vo svojej podstate prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa. Účelom neodkladných opatrení je rýchla, avšak dočasná úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, prípadne ešte nevykonateľného alebo možného rozhodnutia. Povinnosťou súdu je pri vydávaní neodkladného opatrenia skúmať všetky aspekty jeho nariadenia a teda dôkladne skúmať a zvažovať, najmä či je nárok účastníka na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčený a či je naliehavá potreba okamžitého zásahu zo strany súdu, t.j. či je naliehavá potreba nariadiť takéto opatrenie.

14. Podľa § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

15. Podľa § 45 ods. 1 písm. b) zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele, Centrum pre deti a rodiny (ďalej len „centrum“) je zariadenie zriadené na účel vykonávania výchovných opatrení podľa § 12 ods. 1 písm. b) a d), výchovných opatrení, ktorými je uložená povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu, povinností uložených na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia podľa osobitného predpisu alebo neodkladných opatrení, ktorými je uložená takáto povinnosť (ďalej len „ambulantné výchovné opatrenie“).

16. Podľa § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine (2) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

17. V tomto prípade súd pristúpil po začatí konania o zmenu úpravy styku otca s maloletou dcérou k nariadeniu výchovného opatrenia, a to vo forme uloženia rodičom povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu s poukazom na ustn. § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine, keďže po podnete kolízneho opatrovníka z 25.3.2024 a po oboznámení sa s obsahom SMS komunikácie medzi oboma rodičmi, dospel k záveru, že vzťahy medzi rodičmi sa výrazne zhoršujú, rodičia medzi sebou nedokážu konštruktívne komunikovať jeden z rodičov útočí a druhý sa bráni, rozhovor medzi rodičmi začína a končí kritikou jedného rodiča, druhý sa stavia do defenzívnej pozície, čím v skutočnosti určitou formou obviňuje druhého rodiča a de facto hovorí, že problém nie je v ňom ale v druhom rodičovi (uvedené skutočnosti súdu vyplynuli z predložených SMS správ). Uvedené správanie sa rodičov podľa názoru súdu už má negatívny vplyv na psychický a citový vývin maloletej, kedy dieťa aj podvedome rieši otázky a konflikty, ktoré do jej vekovej kategórie a rozumovej vyspelosti nepatria (matka tvrdí, že dcéra sa začala pomočovať, čo predtým nerobila, označuje otca za pedofila, psychopata, obviňuje ho z nezodpovednosti), otec tvrdí, že z dcéry opadne stres a s touto môže začať komunikovať až potom ako sa jej matka vzdiali z jej očného kontaktu, tiež tvrdí že o matke sa vyjadruje pred dcérou len ako o „maminke“, no v kontaktoch má matku uloženú ako „klamárka“). Súd je toho názoru, že je v záujme maloletej, aby sa jej rodičia naučili a vedeli dohodnúť aspoň na základo fungovaní na rodičovskej úrovni. Maloletá je vo veku, kedy by sa mala v zásade tešiť zo života a každodenných radostí a nie byť svedkom vzťahových konfliktov svojich rodičov, nakoľko títo ju pred svojimi konfliktami nedokážu uchrániť, práve naopak z predložených správ vyplýva opak, a teda že dieťa je do týchto konfliktov zaťahované. Súd teda dospel k záveru, že je potrebné odborne a koordinovane pracovať najmä s rodičmi maloletej, ktorým bude zo strany centra a odbornej osoby v ňom poskytnutý priestor

za účelom prehodnotenia svojich doterajších postojov a konania. Realizácia odborného poradenstva je tak podľa názoru súdu dôležitá a v súčasnej situácii nevyhnutná pre ukludnenie napätej situácie, zlepšenie komunikácie a bezkonfliktné nastavenie systému stretávania sa otca s mal. dcérou do budúcnosti, keďže rodičia maloletej sú v konflikte, ktorý výrazne ovplyvňuje ich schopnosť konštruktívne nastaviť režim svojmu maloletému dieťaťu tak, aby pri rozhodnutí o zmene úpravy styku s maloletou, bol otcovi zachovaný dostatočný kontakt s maloletou. Uvedené vyplýva z doteraz zisteného stavu kedy možno usudzovať prítomnosť nežiadúceho javu - stále pretrvávajúci konflikt matka-otec. Súd je toho názoru, že odstránenie zbytočného konfliktu a pnutia medzi rodičmi, ktoré pramenia z prežitej minulosti rodičov, výrazne zlepší, uľahčí a zabezpečí začatie budovania vzťahu dieťaťa k otcovi a aj matke vo vzťahu k bývalému partnerovi. Poradenstvo súd vymedzil na rozsah 30 hodín, pričom prvé zhodnotenie účinnosti tohto opatrenia súd vykoná na pojednávaní, a to na podklade priebežnej správy od akreditovaného subjektu vyhotovenej po prvých hodinách sedenia rodičov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP). Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

Podľa § 363 a § 364 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania stanovených v § 127 CSP uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak. (§ 332 ods. 1 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona - zákon č. 233/95 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), ktorá môže byť vykonaná spôsobmi uvedenými týmto zákonom (§ 62 a nasl. zákona č. 233/95 Z. z.). Ak ide o rozhodnutie vo veciach starostlivosti o maloletého, styku s maloletým alebo inej ako peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorý môže byť uskutočnený spôsobom ust. zákonom č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (§ 370 a nasl. C.m.p.).